



Polismyndighetens behandling av känsliga personuppgifter i underrättelseverksamheten

1. SAMMANFATTNING

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat Polismyndighetens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse, hälsa och sexualliv i två gemensamt tillgängliga uppgiftssamlingar. Granskningen har omfattat ett urval av personregistreringar och varit begränsad till frågan om det är absolut nödvändigt att behandla de känsliga personuppgifterna. Nämnden bedömer att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är lagenlig i det avseendet.

2. BAKGRUND

2.1. Inledning

Den 12 september 2018 beslutade nämnden att granska Polismyndighetens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse, hälsa och sexualliv i två gemensamt tillgängliga uppgiftssamlingar i it-systemet Surfa 2. Uppgiftssamlingarna används i Polismyndighetens arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet (underrättelseverksamhet). Den ena uppgiftssamlingen rör idrottsrelaterad grov eller systematisk brottslighet och den andra rör vapen- och våldsbrottslighet.

Granskningen har varit begränsad till frågan om behandlingen av de känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för syftet med behandlingen.

2.2. Rättsliga utgångspunkter

Vid tiden för inspektionen utövade nämnden tillsyn över Polismyndighetens behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen (2010:361) (PDL). Granskningen har därför utgått från den lagstiftningen.¹

¹ Från och med den 1 januari 2019 utövar nämnden tillsyn över Polismyndighetens behandling av personuppgifter enligt brottsdatalagen (2018:1177) och lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område (1 § lagen [2007:980] om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet [tillsynslagen]). För tillsyn över personuppgiftsbehandling som har utförts före den 1 januari 2019 gäller dock fortfarande äldre regler (se övergångsbestämmelser till 1 § tillsynslagen).

Uppgifter om en person får inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv, s.k. känsliga personuppgifter (2 kap. 10 § första stycket PDL). Om uppgifter om en person behandlas på annan grund får de dock kompletteras med känsliga personuppgifter när det är *absolut nödvändigt* för syftet med behandlingen (2 kap. 10 § andra stycket PDL). Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i begreppet ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.²

3. UTREDNINGEN

Den 8 november 2018 genomfördes en inspektion vid Polismyndigheten. Sökningar gjordes i de aktuella uppgiftssamlingarna på sökbegrepp i form av ord som kan avslöja känsliga personuppgifter om etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse, hälsa och sexualliv. Ett urval av de dokument där sökningarna gav träff granskades vid inspektionen. 43 av dessa dokument valdes ut för en närmare granskning.

Efter inspektionen har Polismyndigheten på nämndens begäran besvarat frågor rörande registreringar av känsliga personuppgifter i fem av dokumenten. I sitt remissvar har Polismyndigheten motiverat varför uppgifterna är absolut nödvändiga för syftet med behandlingen. Bland annat har myndigheten motiverat registreringar av känsliga personuppgifter i den uppgiftssamling som rör vapen- och våldsbrottslighet enligt följande.

- Uppgifter om en brottsaktiv persons hälsa (”bär på en rad blodsjukdomar”) är absolut nödvändiga för att kunna vidta rätt skyddsåtgärder vid ett eventuellt ingripande mot personen. Personen förekommer frekvent i polisens register med anledning av brottslig verksamhet innefattande bl.a. misshandel och våldsamt motstånd.
- Uppgifter om en misstänkt persons religiösa övertygelse (”blivit allt mer religiös, Kristen”) är absolut nödvändiga för att förstå motivet till misstänkt brottslighet och bedöma hur personen kan komma att agera i olika situationer.

² Prop. 2009/10:85 s. 325.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden bedömer, efter erhållna svar och förtydliganden från Polismyndigheten, att de granskade känsliga personuppgifterna är absolut nödvändiga för syftet med behandlingen. Behandlingen är därmed lagenlig i det avseendet.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Barbro Thorblad, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm, Ewa Samuelsson, Mats Sander och Jonas Åkerlund (enhälligt).

Föredragande: Fabian Holgersson

Expedition till:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd (dnr A477.554/2018)

Kopia för kännedom till:

Datainspektionen